

MIRAR JESÚS PLEGATS

Estimats germans i germanes, els compromisos després del Capítol General no m'han permès fins ara d'escriure-us una breu carta de Nadal. És veritat que els discursos inicial i conclusiu del Capítol us han arribat ja en quasi totes les llengües, i estic convençut que els vostres superiors han compartit, o ho faran, l'experiència d'aquest moment tan important en la vida de l'Orde, com també les decisions i documents emanats del Capítol amb vista a sostenir el camí de l'Orde en els pròxims anys.

Seguir Pere per seguir Crist

Coneixeu tots la breu però intensa descripció que fa la *Carta Caritatis* de la trobada de tots els superiors de l'Orde: "Que hi tractin de la salvació de les seves ànimes; si cal esmenar o activar alguna cosa en l'observança de la santa Regla i de l'Orde, que ho disposin, i renovellin entre ells el bé de la pau i de la caritat" (CC VII,2).

Qualsevol Capítol General presenta certament aspectes positius i negatius, moments de gràcia i de comunió fraterna, com també de conflicte i de lluita de poder. Tot això forma part del "caminar junts", és a dir, del camí sinodal, dels deixebles de Crist. No ens hem d'escandalitzar ni descoratjar per les nostres mesquineses, però sobretot no ens hem d'oblidar d'estar agraïts al Senyor per guardar-nos junts en aquest camí i fer-nos experimentar sempre de nou la bellesa de la nostra vocació i missió.

Tal com vaig dir en el *Discurs conclusiu*, el moment més gran de gràcia d'aquest últim Capítol General va ser certament la trobada amb el Papa Francesc i el discurs que ens va adreçar el 17 d'octubre. Vàrem experimentar amb quanta força Pere és en l'Església el qui té la missió de renovellar en nosaltres i entre nosaltres, com diu la *Carta Caritatis*, "el bé de la pau i de la caritat".

El Papa Francesc va trobar la manera de suggerir-nos el que entre nosaltres ha de ser “esmenat i activat” per tal que la vida de l’Orde estigui al servei de la salvació de les nostres ànimes i de tota la humanitat. Per això he sentit de seguida que el primer compromís que he d’assumir en recomençar el meu servei d’abat general és el de reprendre amb tots vosaltres les paraules del Papa com a indicació segura, inspirada per l’Esperit Sant, per dirigir i estimular la continuació del nostre camí comú. Perquè només seguint Pere se segueix Crist, i només seguint Crist podem estar segurs de no perdre’ns, de no perdre l’orientació justa del nostre carisma, àdhuc en la rica varietat de les diferents observances.

El carisma de la comuna observança de Crist

En aquesta carta de Nadal voldria centrar-me precisament en la paraula “observança”, deixant per a properes cartes altres temes del discurs del Papa que, certament, haurem d’anar aprofundint.

Sabem que el nostre Orde té el títol oficial d’*Orde Cistercenc*. La qualificació de “comuna observança”, com, de fet, va dir el Papa, és per diferenciar-nos d’altres observances “especials”, com l’“estreta observança”.

El Papa ha donat un nou valor a una expressió percebuda quasi com de menyspreu, indicant-nos una manera especial de viure la nostra observança. No serveix de res confrontar les diferents observances, no tan sols entre els Ordes sinó també entre les nostres diferents Congregacions o entre les comunitats. Ben sovint la competició sobre l’observança crea tensions fins i tot entre els monjos o les monges d’una mateixa comunitat. Cal, en canvi, viure cada observança tot valorant-la des de dins. La nostra observança no serà més bona si ens comparem amb els altres exteriorment, sinó si la vivim de manera evangèlica, posant Crist al centre. El Papa ens ajuda a comprendre que una observança no és bona pel fet de ser exteriorment millor a la dels altres, sinó si està animada per dues dimensions profundes de tota vida i vocació cristiana: l’atenció contemplativa al Senyor i la comunió fraterna.

Ens ha fet bé sentir dir al Papa que aquests dos elements fonamentals de la vida cristiana estan, per dir-ho així, inscrits en el nostre carisma, és a dir, que són el do de gràcia que sempre ens pot unir per seguir Crist amb goig i amb esperança.

Deia en efecte el Papa Francesc: “No deixa mai de sorprendre’ns i d’alegrar-nos aquest regal que hem rebut: ser la seva comunitat, així, tal com som, no perfectes, no uniformes, no, sinó *convocats*, implicats, cridats a estar i a caminar junts darrere d’ell, el nostre Mestre i Senyor. Aquesta, germans i germanes, és la base de tot. Us dono gràcies per haver-ho subratllat i us encoratjo a revifar el desig i la disponibilitat envers aquesta comuna observança de Crist.”

Només a partir d’aquest agraïment per la nostra vocació, pel carisma que tots hem rebut, i per la crida a viure’l plegats, podrem renovellar de debò “el bé de la pau i de la caritat”, no tan sols per nosaltres i entre nosaltres, sinó per tot el món que avui, més que mai, en té una necessitat vital.

Mirar Jesús plegats

Ara comprem que el primer i fonamental compromís que se'ns demana després d'aquest Capítol General, i el meu primer i fonamental compromís com a abat general, és el de *mirar Jesucrist plegats*, no en primer lloc nosaltres mateixos o els uns als altres, sinó Crist. Quan no mirem en primer lloc el Senyor, acabem sempre per judicar-nos, condemnar-nos i dividir-nos els uns als altres. En canvi, mirant junts Jesús, ens sabem amb estupor units per ell, per la seva presència, per la seva mirada, per la seva paraula, pel seu amor envers nosaltres. És una experiència que el Papa ens demana de fer com a Orde, a cada comunitat, i també entre tots els superiors. És l'experiència que tota l'Església està cridada a fer, que tots els cristians són cridats a fer per tal de retrobar sempre una unitat, una comunió que no són obra nostra, sinó el reflex lluminós del Rostre de Crist en nosaltres, aquell reflex lluminós que, com Jesús ens va prometre, permet a tot el món de creure que el Fill ha estat enviat pel Pare per salvar la humanitat (cf. Jn 17,21).

El Papa va traçar amb simplicitat la modalitat d'aquesta "comuna observança de Crist", com a pràctica de pregària i meditació que ens hauria de ser familiar a l'escola de sant Benet, de sant Bernat i de la nostra tradició cistercenca: "Observar Jesús. Com un nen que observa el seu pare, o el seu millor amic. Observar el Senyor, la seva manera de fer, el seu rostre, ple d'amor i de pau, de vegades indignat davant la hipocresia i el tancament, i fins i tot contorbat i angoixat a l'hora de la passió. I aquest observar, fer-ho tots junts, no individualment, sinó en comunitat. Fer-ho cadascú al seu ritme, certament, cadascú amb la pròpia història, única i irrepètible, però tots junts."

Aquestes paraules ens conviden en primer lloc a aturar-nos, a perdre temps mirant el Senyor, escoltant la seva Paraula, pregant. Aquesta pràctica de la comuna observança de Crist és un espai de gratuïtat del qual tots tenim necessitat, malgrat tantes coses urgents que hem d'atendre. En tenim necessitat perquè el qui mira Jesús no mira una imatge estàtica sinó un Rostre viu que, quan l'observem, irradia damunt nostre transformant-nos amb el do de l'Esperit Sant.

Mirant Crist, "la seva manera de fer, el seu rostre ple d'amor i de pau, de vegades indignat davant la hipocresia i el tancament, i fins i tot contorbat i angoixat a l'hora de la passió", ens adonem que tot el que veiem en ell esdevé nostre, que la seva manera de fer esdevé la nostra, que el seu rostre esdevé el nostre rostre, la seva mirada esdevé la nostra mirada. Ens adonem que el seu amor i la seva pau emplen el nostre cor i les nostres relacions. Se'ns dona així també la seva veritat enfront de la hipocresia, la nostra o la dels altres, com també el seu torbament i la seva angoixa per confiar al Pare i viure, compartint-los, el torbament i l'angoixa de tants germans i germanes nostres.

Mirant Jesús amb atenció i desig, ens adonem que ell esdevé cada vegada més el subjecte de la nostra vida, que vol habitar en nosaltres, donant-nos la seva comunió filial amb el Pare en el do de l'Esperit Sant.

Com els pastors i els mags

“I aquest observar, fer-ho tots junts, no individualment, sinó en comunitat”, insistia el Papa Francesc. Què vol dir això? Per què aquesta insistència?

No és quelcom que es pugui comprendre, sinó que s’ha d’experimentar, perquè experimentant-ho es comprèn, es veu que és de debò, que és bo, fecund, i ens fa bé.

Sovint ens adonem que tanta indiferència i divisió tenen l’origen en la manera com ens mirem els uns als altres. Només mirant Jesús, i observant la seva mirada damunt nostre i sobre els altres, descobrim una llum nova sobre nosaltres mateixos i sobre els altres. La mirada justa sobre tots i sobre totes les coses no és la nostra, sinó la del Senyor de la veritat i de la misericòrdia. Mirant Jesús plegats, tal com hauríem de fer en tot acte comunitari, en tota celebració litúrgica, particularment en l’Eucaristia, descobrim que Jesús primer ens “veu junts”, té una mirada per a cadascun de nosaltres que ens reconeix immediatament com a germans i germanes en ell. Crist té una mirada que uneix, que crea comunió. Crist té la mirada del Pare que ens reconeix a tots com a fills seus, a tots com l’únic ramat i l’únic Cos del Fill unigènit.

Reconèixer això ens demana sobretot una actitud d’humilitat, per acceptar de tenir sempre necessitat de passar a través de Jesús per estar units, per estimar-nos, per caminar plegats i viure la nostra vocació i missió.

A l’evangeli de Joan es narra que alguns grecs s’adreçaren als apòstols amb la demanda: “Voldríem veure Jesús” (Jn 12,21). També ells el volien veure plegats. Quan Jesús va ser informat d’aquest desig, compregué que la seva missió pasqual s’estava acomplint: “Ha arribat l’hora que el Fill de l’home serà glorificat. En veritat, en veritat us ho dic: si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol, però si mor, dona molt de fruit.” (Jn 12,23-24).

Tal vegada el Papa ens demanava de mirar Jesús tots junts precisament per això, perquè la missió de Crist es pugui complir en nosaltres, en el nostre Orde, i el gra de blat del nostre carisma pugui donar “molt de fruit” en l’Església i per al món, el fruit de la comunió, de la fraternitat universal per la qual hem estat cridats a donar la nostra vida.

També els senzills pastors de Betlem, o els refinats mags vinguts de l’Orient, van voler veure Jesús plegats. Fem nostre i compartim entre nosaltres i amb tothom la invitació que s’adreçaren entre ells, com el més preuat do de Nadal que puguem bescanviar: “Anem amb alegria a trobar el Senyor!”

Fr. Mauro - Giuseppe Lepori O.Cist

P.S.: Us comunico que de l’11 de gener al 13 de febrer de 2023 em retiraré en un monestir d’Anglaterra per un “mes sabàtic” durant el qual desitjo aturar-me per mirar el Senyor i escoltar-lo, perquè ens ajudi a seguir-lo tots junts en el camí que obre davant nostre. Gràcies per respectar aquest temps de recés. No m’escrigueu si no és per qüestions molt urgents. Tots sereu molt presents en la meva pregària, i m’encomano a la vostra!

Bon Nadal i un any nou ple de benediccions! Vostre, Fr. MG